

2018 YILI TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ HESAPLAMALARI HAKKINDA AÇIKLAMA

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), tüketim harcamalarına konu olan mal ve hizmetlere ilişkin fiyatların genel düzeyinde zaman içinde meydana gelen değişimi ölçmektedir. 2003=100 temel yıllık TÜFE, zincirleme Laspeyres endeks olarak hesaplanmıştır. Bu çerçevede, 2018 yılı TÜFE hesaplamalarında, 2017 yılı Aralık ayı temel alınarak, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler tarafından geliştirilen Amaca Yönelik Bireysel Tüketim Sınıflaması'na (COICOP) göre grup ve madde ağırlıkları güncellenmiştir.

2018 yılında TÜFE'de 407 madde, 895 madde çeşidi kapsanacak olup, 28 015 işyeri ve 4 274 konuttan her ay yaklaşık 415 000 fiyat derlenecektir.

1. Tüketici fiyat endeksinde kapsanan maddeler için fiyat derleme dönemleri

TÜFE' de fiyatlar, taze meyve-sebze, futbol maçına giriş ücreti, LPG-tüp gaz, seçilmiş 16 gıda ürünü ve mücevher (altın) fiyatları için ayda dört kez, kiralar ve ay içi fiyat değişimi az olan 66 madde çeşidi için ayda bir kez, benzin-mazot fiyatları için günlük, bunların dışında kalan diğer tüm madde çeşitleri için ayın 10. gününü ve 20. gününü kapsamak üzere ayda iki kez derlenmektedir. Fiyat derleme dönemi ayda dört kez olan gıda madde çeşitleri Tablo 1.1' de belirtilmiştir.

Tablo 1.1 Fiyat derleme sıklığı ayda dört olan gıda ürünleri

Sıra No	Madde adı
1	Dana Eti (Kuşbaşı)
2	Kuzu Eti (Kemikli Parça)
3	Tavuk Eti (Baget)
4	Tavuk Eti (Göğüs)
5	Tavuk Eti (Bütün)
6	Süt (Günlük Süt)
7	Süt (Uzun Ömürlü)
8	Yoğurt (Normal)
9	Beyaz Peynir (Tam Yağlı)
10	Yumurta
11	Margarin (Paket-Sade)
12	Ayçiçek Yağı
13	Zeytin (Siyah)
14	Toz Şeker
15	Çay (Paket)
16	Çay (Demlik Poşet)

Ay içi fiyat değişimi az olan ve fiyat derleme sıklığı ayda bir olan ürünlerin fiyatları, ayın 2. yarısı (20. gününü içine alan dönemde) derlenmektedir. Fiyat derleme sıklığı ayda bir olan ürünler Tablo 1.2'de belirtilmiştir.

Tablo 1.2 Fiyat derleme sıklığı ayda bir olan ürünler

Sıra No	Madde adı
1	Örgü Yünü (Makine Orlonu)
2	Giysi Tamiri (Pantolon Paçası Katlama)
3	Giysi Tamiri (Fermuar Değiştirme)
4	Kuru Temizleme (Tek Ceket)
5	Kuru Temizleme (Tek Pantolon)
6	Erkek Ayakkabı Tamiri
7	Kadın Ayakkabı Tamiri
8	Gerçek Kira
9	Soba (Kömür Sobası)
10	Kombi Bakımı (Yıllık Genel Bakım)
11	Anahtar Yaptırma Ücreti (Noktalı (Bilyalı) Tipi)
12	Kilit (Dış Kapı)
13	Soba Borusu
14	Soba Kovası
15	Gündelikçi Ücreti
16	Halı Temizletme Ücreti (Makine)
17	Numaralı Gözlük Camı
18	Numaralı Gözlük Çerçevesi
19	Doktor Muayene Ücreti (Özel Hastane, Dahiliye)
20	Doktor Muayene Ücreti (Muayenehane)
21	Diş Çektirme Ücreti (Muayenehane, Diş Çekme)
22	Diş Dolgu Ücreti (Muayenehane, Azı Dişi, Kompozit Dolgu)
23	Röntgen Çektirme Ücreti (Mua.,Lab., Poli., Gör.Mrk.,Akc.Gr.)
24	Ultrason Ücreti (Özel Hast., Lab., Poli., Gör.Mrk., Üst Batın)
25	Emar Ücreti (Özel Hast., Lab., Poli., Gör.Mrk., Beyin)
26	Laboratuvar Tahlil Ücreti (Özel Laboratuvar, Tam İdrar)
27	Laboratuvar Tahlil Ücreti (Özel Laboratuvar, Kan Sayımı)
28	Laboratuvar Tahlil Ücreti (Özel Laboratuvar, Kan Şekeri)
29	Hastane Yatak Ücreti (Özel Hastane,Tek Kişilik Özel Oda)
30	Ameliyat Ücreti (Özel Hastane, Bademcik)
31	Doğum Ücreti (Özel Hastane, Normal)
32	Doğum Ücreti (Özel Hastane, Sezaryen)
33	Araba Yıkama Ücreti
34	Otopark Ücreti (1 Saat)
35	Köprü Geçiş Ücreti (OGS)
36	Köprü Geçiş Ücreti (HGS)
37	Sürücü Eğitim Kurs Ücreti
38	Dolmuş-Minibüs Ücreti (Yakın Mesafe-Tam)

Sıra No	Madde adı
39	Servis Ücreti (Okul İçin)
40	Taksi Ücreti (Gündüz-Açılış+1 km)
41	Kargo (Yurt İçi)
42	Nakliye Ücreti (Tüm Ev Eşyası-2 km)
43	Evcil Hayvan Aşı Yaptırma Ücreti
44	Futbol Maçı Kombine Ücreti
45	Futbol Sahası Kiralama Ücreti (Akşam)
46	Resim Çektirme Ücreti
47	Sinema (Tam)
48	Tiyatro-Devlet (Tam)
49	İnternet Kafe Saat Ücreti
50	Anasınıfı Ücreti (Devlet)
51	Özel İlkokul Ücreti (1-4.Sınıf)
52	Özel Ortaokul Ücreti (5-8.Sınıf)
53	Özel Lise Ücreti
54	Temel Lise Ücreti
55	Özel Üniversite Ücreti
56	Lisan Kursu (Gündüz-Hafta Sonu)
57	KPSS Kursu
58	Yurt Ücreti (Üniversite-Özel)
59	Erkek Berberi (Saç Kesme)
60	Kadın Berberi (Saç Kesme)
61	Kadın Berberi (Fön Çekme)
62	Kadın Berberi (Saç Boyama-Dip)
63	Kaş Aldırma Ücreti
64	Manikür (Kadın İçin)
65	Kreş ve Gündüz Bakım Evi
66	Zorunlu Deprem Sigortası (Dask)

2. Enflasyon Sepeti Güncellenmiştir

2003=100 TÜFE; zincirleme Laspeyres endeks olarak hesaplanmakta, bu kapsamda TÜFE hesaplamalarında kullanılacak olan endeks sepeti ve ağırlıklar her yıl güncellenmektedir. Tüketici Fiyat Endeksi mal ve hizmet sepeti oluşturulurken Hanehalkı Bütçe Anketi (HBA) sonuçlarına göre toplam harcama içerisinde 1/1000'den daha fazla ağırlık alan tüm maddeler endeks sepeti kapsamına alınmaktadır. Yıl boyunca her ay düzenli olarak yapılan HBA anketi sonuçlarına göre TÜFE endeks sepeti güncellenmekte ve önemini yitiren mal ve hizmetler endeks kapsamı dışında bırakılırken, yeni önem kazanan mal ve hizmetler endeks sepetine dahil edilmektedir. HBA verilerinin yanı sıra kurumsal nüfus bireysel harcama anketi, yabancı ziyaretçiler harcama anketi ve otomobil, otoban geçiş, şehirlerarası tren, cep telefonu görüşme ücreti, internet, özel televizyon aidatı, gazete ve dergi ücretleri gibi mal ve hizmetler

için idari kayıtlardan elde edilen harcama ve ciro bilgileri de sepetin kapsamı ve ağırlık yapısının her yıl güncellenmesinde kullanılmaktadır.

Madde düzeyinde, 2018 yılı için TÜFE sepetine yeni eklenen mal ve hizmetlerin listesi Tablo 2.1’de ve sepetten çıkan mal ve hizmetlerin listesi Tablo 2.2’de verilmiştir.

Tablo 2.1 2003=100 Temel yıllık tüketici fiyat endeksi 2018 yılı giren madde listesi

Sıra No	Madde adı
1	Soğuk Çay
2	Erkek Mont (Anorak)
3	Pike Takımı

Tablo 2.2 2003=100 Temel yıllık tüketici fiyat endeksi 2018 yılı çıkan madde listesi

Sıra No	Madde adı
1	Erkek Kaban (Anorak)
2	Kadın Çizme
3	Nevresimlik Kumaş
4	Fotoğraf Baskı Ücreti

2018 yılı TÜFE ana grup ağırlık seti Tablo 2.3’de verilmiştir.

Tablo 2.3 2003=100 Temel yıllık tüketici fiyat endeksi 2018 yılı ana grup ağırlıkları

Ana harcama grupları	2018 yılı ağırlıkları
01 Gıda ve alkolsüz içecekler	23,03
02 Alkollü içecekler ve tütün	5,14
03 Giyim ve ayakkabı	7,21
04 Konut	14,85
05 Ev eşyası	7,66
06 Sağlık	2,64
07 Ulaştırma	17,47
08 Haberleşme	3,91
09 Eğlence ve kültür	3,39
10 Eğitim	2,67
11 Lokanta ve oteller	7,27
12 Çeşitli mal ve hizmetler	4,76

3. Ana grup ve madde düzeyleri için ağırlık setleri ve madde fiyatları internet üzerinden yayımlanmaya devam edecektir

TÜİK tarafından yayımlanan madde fiyatları, o maddeye ilişkin olarak işyerlerinden derlenen tüm fiyatların geometrik ortalaması alınarak hesaplanan fiyatlardır. İşyerlerinden fiyatı derlenen bazı madde çeşitlerinde zaman zaman tanım ve kalite değişikliği gibi nedenlerle farklılaşma olmaktadır. Bu değişiklikler internette yayımlanan fiyatlara da yansımakta, yayınlanan fiyatlar kalite değişimini de içermektedir. Örneğin, fiyatı takip edilen otomobilin tanımında bir değişiklik yapıp otomobil tipi ve özellikleri değiştiğinde fiyat derlenmesi gerekiyorsa, işyerinden derlenen otomobil fiyatı madde fiyatı olarak yer almakla birlikte endeks hesabında iki otomobil arasındaki kalite farkı yok edilerek endeks oluşturulmaktadır.

Endeks hesaplamaları madde çeşidi düzeyinden başlamakta ve elde edilen rakamlar kullanılarak madde düzeyi için endeks hesaplanmaktadır. Örneğin, sepette yer alan cep telefonu görüşme ücreti bir madde olarak tanımlanmakta ve 40 farklı görüşme çeşidinden oluşmaktadır. Endeks 40 çeşit görüşme için ayrı ayrı hesaplanmakta ve her görüşme çeşidinin ağırlığı ile değerlendirilerek cep telefonu görüşme ücreti için madde düzeyinde endeks hesaplanmaktadır. Doğrudan cep telefonu görüşme ücreti olarak madde düzeyinde yayınlanan bir fiyat üzerinden hesaplanacak endeks rakamı, madde çeşidi kullanılarak başlayan ve madde çeşidi ağırlıklarının da hesaba katıldığı cep telefonu görüşme ücreti endeksinden farklı olacaktır.

Kullanıcıların madde düzeyinde verilen ağırlıklar ve ortalama madde fiyatları üzerinden hesaplayacakları endeks rakamları, yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı yayımlanan TÜFE rakamlarından farklılık gösterebilecektir.